

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist

Svar § 37.1 176/2011 om børnelæger, børnevaccination etc.

20. september 2011
Sagsnr. 2011-055144
Dok. Nr. 719320

Jeg takker Inatsisartutmedlem Debora Kleist, IA, for nedenstående spørgsmål omkring børns sundhed og behov for sundhedsbetjening.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 32 55 05
3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Spørgsmålene er bl.a. begrundet i, at vi til stadighed bør tage initiativer til at udvikle og forbedre børns kropslige og mentale sundhedstilstand. Dette vil skabe bedre betingelser for en god og sund udvikling for landets børn og unge. Sundhedsvæsenet spiller en stor rolle i forhold til opnåelsen af disse mål.

Jeg deler fuldt ud Inatsisartutmedlemmets syn.

Naalakkersuisut fremlægger til EM 2011/43 "Redegørelse om børne- og ungestrategien". Strategien er udviklet tværdepartementalt og pointerer nødvendigheden af en tværdepartemental, tværsektoriel og tværfaglig indsats. Den omfatter alle børn, men indeholder naturligvis også mange initiativer, der er målrettet børn, unge og familier, der har særlig behov for hjælp og støtte.

1. Har Naalakkersuisut planer om at udarbejde en handlingsplan med henblik på at forbedre de sundhedsfaglige tilbud rettet mod børn? Her tænkes blandt andet på en forbedring af den sundhedsmæssige forebyggelsesindsats overfor børn indenfor sundhedsplejen, børneundersøgelser og tandlægebehandlinger. Men også på en forbedring af tiltag overfor børn med behandlingsbehov, hvad enten det er af fysisk eller psykisk karakter.

Naalakkersuisut opfatter "Børne- og ungestrategien" som den overordnede strategi, også omkring børns sundhed og dermed for sundhedsvæsenets indsats. Det er således min opfattelse, at det næste skridt – efter den politiske behandling – bliver at lave yderligere planer for, hvordan strategiens anbefalinger kan finansieres, og hvornår de kan implementeres.

Som Naalakkersuisoq for Sundhed har jeg særskilte ønsker, der kan forbedre børns sundhed. Det er at styrke den tidlige forebyggende indsats ved jordemoder og sundhedspleje uden at glemme indsatserne for børn med særlige behov.

Tilbuddet om helbredsundersøgelser og sundhedspleje er fastsat i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 4 af 14. februar 2005. Tilbuddet om jordemoder og sundhedsplejerske bør være det bedst mulige og uafhængigt af bosted, så alle børn uanset bosted får en god start.

Jordemoderen er den første, der møder den gravide familie. En god indsats allerede under graviditeten giver barnet de bedste forudsætninger og familien de bedste muligheder. Sundhedsplejersken kommer til alle børn og i alle hjem. Sundhedsplejersken har derfor en uvurderlig mulighed i forhold til at forebygge dårlig trivsel, sygelighed og senere helbredsproblemer for alle børn, men specielt for familier og børn med særlige behov. Det er min opfattelse, at den nødvendige styrkelse af det tidlige tilbud fra sundhedsvæsenet er en af de allervigtigste indsatser, vi kan prioritere i fremtiden – for forebyggelse betaler sig. Med en styrket forebyggelse kan vi samtidig mindske børns lidelser og samfundets udgifter.

Samtidig ønsker jeg at styrke indsatsen for børn og familier med særlige behov. Jo tidligere indsats overfor sundhedsproblemer, jo lettere er de at behandle. Børn med behov må sikres tilbud om en hurtigere udredning i sundhedsvæsenet: ved børnelæge, børnepsykiater eller anden relevant speciallæge. Samtidig skal vi kunne give det nødvendige behandlingstilbud tidligere. Børn bør kun kortvarigt stå på en af sundhedsvæsenets ventelister.

Særlige behov findes på øreområdet. Mange børn har behov for en høreforbedrende operation efter mellemørebetændelse. Dårlig hørelse er et stort handicap og giver barnet ringere mulighed både i skolen og socialt. Det er mit håb, at Naalakkersuisut vil prioritere ekstra midler til at operere børn fra ventelisten, så denne overkommes. Vi skal også styrke forebyggelsen på øreområdet. Dårlig hørelse efter infektion kan forebygges gennem intensiv opsporing og tidlig indsættende behandling med dræn i trommehinden. Jeg håber på midler til at styrke den forebyggende indsats, også på dette område.

Vi taler alle om tidlig indsats. Projekt "Tidlig indsats overfor gravide familier" har påvist, at en del familier har meget komplekse problemer. Projektet bør udvides og styrkes, herunder med et tilbud om et gratis og særligt tilrettelagt tilbud for gravide familier med misbrugsproblemer. Alle familier med børn, hvor der er misbrugsproblemer i familien, skal sikres et gratis tilbud om misbrugsbehandling.

Tandsundhedsområdet er et vigtigt område, og den nationale kariesstrategi, med strukturerede forebyggende undersøgelser fra frembrud af barnets første tand til slutningen af skolealderen, er næsten færdigimplementeret. Strategien synes allerede nu at have positiv effekt på andelen af børn med kariesangreb ved skolestart.

Sundhedsvæsenet arbejder i dag på at løfte tilbuddet til børn yderligere. Et styrket tilbud kræver uddannelse af personalet. I sundhedsplejen styrkes det lokale arbejde allerede i dag gennem mulighed for opkvalificering fra sundhedsassistent til sundhedsplejeassistent. På tandområdet er oprettet to nye uddannelser i 2011 som klinikassistent og tandplejer.

2. Er der konkrete planer om at øge antallet af læger med speciale i børns sygdomme og udvikling?

Sundhedsvæsenet har et stort ønske om at udvide børnelægebetjeningen, netop fordi en tidlig diagnostik og behandling er ressourceoptimerende på langt sigt. Jeg håber, der i forbindelse med de kommende finanslovsforhandlinger kan sikres midler til dette. Udvidelsen skal sikre 2 fuldtidsbørnelægestillinger mod nu ca. 1½ stilling. Den øgede kapacitet skal specielt sikre hurtigere udredning og behandlingsstart af børn udenfor Nuuk.

3. Er der konkrete planer om at øge antallet af læger med speciale indenfor børnepsykiatrien?

Sundhedsvæsenet udvider fra 2012 den børnepsykiatriske service, så der kan tilbydes undersøgelse ved børnepsykiater og børnepsykolog årligt i alle sundhedsregioner. Psykiatriredegørelsens anbefaling på dette området er dermed opfyldt.

4. Er der konkrete planer om at ændre og udbygge vaccinationsprogrammet rettet mod børn og unge under 18 år?

Landslægeinstitutionen og Departementet for Sundhed følger løbende behovet for at udvide børnevaccinationsprogrammet tæt. Børnevaccinationsprogrammet er gennem de sidste 5 år udvidet væsentligt: med HPV vaccination til piger, der skal forebygge bl.a. livmoderhalskræft, med Hepatitis B vaccination med udvikling af leverbetændelse type B, og med pneumokokvaccination, der skal beskytte mod lungebetændelse og hjernehindebetændelse.

Med venlig hilsen

Agathe Fontain

06. September 2011

I henhold til Forretningsordenen for Inatsisartut § 37 fremsendes hermed følgende spørgsmål:

1. Har Naalakkersuisut planer om at udarbejde en handlingsplan med henblik på at forbedre de sundhedsfaglige tilbud rettet mod børn? Her tænkes blandt andet på en forbedring af den sundhedsmæssige forebyggelsesindsats overfor børn indenfor sundhedsplejen, børneundersøgelser og tandlægebehandlinger. Men også på en forbedring af tiltag overfor børn med behandlingsbehov, hvad enten det er af fysisk eller psykisk karakter.
2. Er der konkrete planer om at øge antallet af læger med speciale i børns sygdomme og udvikling?
3. Er der konkrete planer om at øge antallet af læger med speciale indenfor børnepsykiatrien?
4. Er der konkrete planer om at ændre og udbygge vaccinationsprogrammet rettet mod børn og unge under 18 år?

(Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Inuit Ataqatigiit ønsker generelt en bedre sundhedstilstand for befolkningen. Derfor mener jeg, at vi til stadighed bør tage initiativer til at udvikle og forbedre børns kropslige og mentale sundhedstilstand. Dette vil skabe bedre betingelser for en god og sund udvikling for landets børn og unge. Sundhedsvæsenet spiller en stor rolle i forhold til opnåelsen af disse mål.

Selvom sundhedsvæsenets tilbud rettet mod gravide og børn er blevet bedre i de seneste år, mener jeg, at der fortsat er plads til yderligere forbedringer. Der findes stadig mange børn, der på grund af kroniske sygdomme, handicaps eller andre sundhedsmæssige tilstande må leve et liv med mange udfordringer. Nogle af disse problemer har en genetisk oprindelse, mens andre skyldes manglende omsorg, der har ført til fysiske eller psykiske skader hos barnet. Uanset årsagen har vi som samfund en særlig forpligtelse overfor disse udsatte børn og unge.